

Sự cần thiết và tính nguyên tắc trong bồi dưỡng phong cách lãnh đạo Hồ Chí Minh cho đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý ở các nhà trường quân đội hiện nay

NCS. BÙI VIỆT PHƯƠNG

Trường Sĩ quan Lục quân 1, Bộ Quốc phòng; Email: trunguyphuong1986@gmail.com

Tóm tắt: *Đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý (LDQL) ở các nhà trường quân đội (NTQĐ) là nhân tố có ý nghĩa quyết định trực tiếp đến chất lượng, hiệu quả công tác xây dựng Đảng và công tác chuyên môn của cơ quan, đơn vị quân đội. Bồi dưỡng phong cách lãnh đạo (PCLĐ) Hồ Chí Minh cho đội ngũ này trực tiếp góp phần nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của cấp ủy, tổ chức đảng, xây dựng NTQĐ vững mạnh toàn diện* □ *Mẫu mực, tiêu biểu* □ *hoàn thành thắng lợi nhiệm vụ giáo dục - đào tạo, nghiên cứu khoa học và các nhiệm vụ khác được giao.*

Từ khóa: *phong cách Hồ Chí Minh, phong cách lãnh đạo, quản lý, nhà trường quân đội.*

1. Sự cần thiết trong bồi dưỡng phong cách lãnh đạo Hồ Chí Minh cho đội ngũ cán bộ lãnh đạo quản lý ở các nhà trường quân đội hiện nay

Chủ tịch Hồ Chí Minh - nhà lãnh đạo kiệt xuất, vị lãnh tụ thiên tài, người thầy vĩ đại của Đảng ta, dân tộc ta. Một trong những di sản cao quý mà Người để lại là tư tưởng, tấm gương đạo đức sáng ngời và PCLĐ mẫu mực. □ Phong cách lãnh đạo Hồ Chí Minh là tổng hợp lẽ lối, cung cách, phương thức thực hiện nhiệm vụ lãnh đạo của Người, nhằm hiện thực hoá mục tiêu, nhiệm vụ của cách mạng Việt Nam, thể hiện tính khoa học, cách mạng và mang đậm dấu ấn riêng của Hồ Chí Minh⁽¹⁾. Đặc trưng cơ bản của PCLĐ Hồ Chí Minh: một là, phong cách dân chủ, quyết đoán; hai là, PCLĐ sâu sát; ba là, PCLĐ nêu gương, khéo dùng người, trọng dụng nhân tài; bốn là, PCLĐ cách mạng, khoa học, sáng tạo. Học tập và làm theo PCLĐ Hồ Chí Minh có vị trí, ý nghĩa quan trọng cả trước mắt và lâu dài, trực tiếp góp phần nâng cao phẩm chất, năng lực, uy tín của đội ngũ cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ LDQL các cấp.

Đội ngũ cán bộ LDQL ở các NTQĐ là một bộ phận cán bộ của Đảng trong quân đội, giữ trọng trách trong quán triệt, triển khai thực hiện nhiệm vụ giáo dục - đào tạo, xây dựng nguồn nhân lực đáp ứng yêu cầu sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Đồng thời, đội ngũ cán bộ LDQL còn đóng vai trò là □ người thầy thứ hai □ trực tiếp quản lý, giáo dục, rèn luyện học viên theo mục tiêu, yêu cầu đào tạo của các NTQĐ, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo cán

bộ, nhân viên chuyên môn kỹ thuật của quân đội và quốc gia.

PCLĐ là một bộ phận cơ bản, quan trọng cấu thành năng lực, nhân cách, phản ánh phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống, ý thức tổ chức kỷ luật, trình độ lý luận chính trị và kiến thức khoa học, năng lực tổ chức thực tiễn, kinh nghiệm công tác, phẩm chất tâm lý của cán bộ LDQL. PCLĐ mang đặc trưng của cá nhân, được thể hiện thông qua phương pháp, biện pháp hoạt động, cách thức ứng xử tiêu biểu, ổn định, riêng có của cán bộ LDQL; yếu tố cốt lõi tạo nên uy tín thực tế, bảo đảm cho cán bộ LDQL hoàn thành tốt chức trách, nhiệm vụ được giao; tác động trực tiếp, thường xuyên đến hiệu lực, chất lượng, hiệu quả lãnh đạo của cấp ủy, tổ chức đảng ở các NTQĐ.

Những năm qua, cấp ủy, tổ chức đảng, cán bộ chủ trì, cơ quan chức năng các cấp đã thường xuyên quan tâm bồi dưỡng PCLĐ Hồ Chí Minh cho đội ngũ cán bộ LDQL ở các NTQĐ. Nội dung, hình thức, biện pháp bồi dưỡng từng bước được đổi mới, đem lại kết quả ngày càng thiết thực. Đội ngũ cán bộ LDQL cơ bản đã hình thành được PCLĐ khoa học, năng động, sáng tạo; dân chủ, quyết đoán; gần gũi quần chúng, sâu sát đơn vị; nêu gương, nói đi đôi với làm, đáp ứng yêu cầu chức trách, nhiệm vụ. Tuy nhiên, bồi dưỡng PCLĐ Hồ Chí Minh cho đội ngũ cán bộ LDQL ở các NTQĐ còn bộc lộ những hạn chế, bất cập cả về nhận thức, trách nhiệm của các tổ chức, lực lượng và nội dung, hình thức, biện pháp thực hiện. □ Vai trò trách nhiệm của cấp ủy, chỉ huy một số cơ quan, khoa, đơn

vị trong lãnh đạo, chỉ đạo triển khai thực hiện chưa quyết liệt, chưa có nhiều cách làm hay, phù hợp và chưa dành nhiều thời gian cho việc chỉ đạo thực hiện^[2]. Một bộ phận cán bộ LĐQL còn thiếu năng lực khoa học trong công tác, chưa chủ động, nhạy bén trong xử trí các tình huống; ngại va chạm, ngại đương đầu với khó khăn, thử thách, thiếu quyết liệt trong hành động. □Trách nhiệm nêu gương của một số ít cán bộ, đảng viên, trong đó có cả cán bộ chủ trì chưa tốt, chưa thực hiện đầy đủ chức trách, nhiệm vụ^[3], chưa thực sự mẫu mực, tiêu biểu để cán bộ, đảng viên, quần chúng noi theo; việc giải quyết các mối quan hệ trong công tác và cuộc sống có mặt, có nội dung còn hạn chế.

Hiện nay và trong những năm tới, trước sự phát triển của nhiệm vụ xây dựng quân đội và bảo vệ Tổ quốc, nhiệm vụ giáo dục - đào tạo và xây dựng □Nhà trường thông minh□ của các NTQĐ, yêu cầu nhiệm vụ xây dựng, chỉnh đốn Đảng, trực tiếp là yêu cầu triển khai thực hiện Kết luận số 01-KL/TW, ngày 18/5/2021 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ Chính trị □Về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh□, Nghị quyết số 847-NQ/QUTW, ngày 28/12/2021 của Quân ủy Trung ương về phát huy phẩm chất □Bộ đội Cụ Hồ□ kiên quyết chống chủ nghĩa cá nhân trong tình hình mới đòi hỏi phải đổi mới mạnh mẽ phương thức lãnh đạo của các tổ chức cơ sở đảng, phương pháp tác phong công tác của cán bộ, đảng viên, nhất là PCLĐ của cán bộ LĐQL. Theo đó, cần □chú trọng làm tốt công tác giáo dục, rèn luyện đội ngũ cán bộ cơ sở có tác phong làm việc khoa học, cụ thể, sâu sát, gần gũi, thương yêu bộ đội, gần bó với đơn vị^[4]. Vì vậy, bồi dưỡng PCLĐ Hồ Chí Minh cho đội ngũ cán bộ LĐQL ở các NTQĐ là yêu cầu thường xuyên, vấn đề vừa cơ bản, vừa cấp bách.

2. Những vấn đề có tính nguyên tắc nhằm bồi dưỡng phong cách lãnh đạo Hồ Chí Minh cho đội ngũ cán bộ lãnh đạo quản lý ở các nhà trường quân đội hiện nay

Bồi dưỡng PCLĐ Hồ Chí Minh cho đội ngũ cán bộ LĐQL ở các NTQĐ hiện nay cần quán triệt và thực hiện những vấn đề có tính nguyên tắc sau đây:

Một là, bồi dưỡng PCLĐ Hồ Chí Minh cho đội ngũ cán bộ LĐQL ở các NTQĐ đặt dưới sự lãnh đạo của cấp ủy, tổ chức đảng, chỉ đạo, hướng dẫn của cán

bộ chủ trì, cơ quan chính trị NTQĐ. Đảng thống nhất lãnh đạo công tác cán bộ và quản lý đội ngũ cán bộ từ việc định ra đường lối, quan điểm, chính sách đến việc lựa chọn, đào tạo, bồi dưỡng, bố trí và sử dụng cán bộ. Lãnh đạo, chỉ đạo, hướng dẫn hoạt động bồi dưỡng PCLĐ Hồ Chí Minh cho đội ngũ cán bộ LĐQL là trách nhiệm của cấp ủy, cán bộ chủ trì, cơ quan chính trị các cấp. Sự lãnh đạo của cấp ủy, tổ chức đảng, chỉ đạo, hướng dẫn của cán bộ chủ trì, cơ quan chính trị là nhân tố bảo đảm cho hoạt động bồi dưỡng theo đúng đường lối, quan điểm, nguyên tắc của Đảng, đạt được mục đích đề ra.

Quán triệt vấn đề này đòi hỏi đảng ủy, thường vụ đảng ủy NTQĐ, cấp ủy cơ sở, chi bộ phải nhận thức đầy đủ tầm quan trọng của việc bồi dưỡng PCLĐ Hồ Chí Minh cho đội ngũ cán bộ LĐQL; thường xuyên có chủ trương, biện pháp lãnh đạo thiết thực, đồng thời làm tốt việc phân công, triển khai thực hiện, kiểm tra, giám sát, rút kinh nghiệm. Bí thư đảng ủy NTQĐ, bí thư cấp ủy cơ sở, bí thư chi bộ có trách nhiệm chỉ đạo, định hướng, tạo mọi điều kiện thuận lợi để hoạt động bồi dưỡng đạt hiệu quả cao nhất. Bên cạnh đó, cơ quan chính trị cần làm tốt công tác tham mưu về chủ trương, biện pháp lãnh đạo chỉ đạo, hướng dẫn cấp ủy cơ sở, chi bộ xây dựng kế hoạch, lựa chọn nội dung, hình thức, biện pháp tiến hành; thường xuyên theo dõi kiểm tra, đánh giá kết quả việc thực hiện, rút kinh nghiệm kịp thời.

Hai là, quán triệt quan điểm toàn diện, đồng bộ, có trọng tâm, trọng điểm trong bồi dưỡng PCLĐ Hồ Chí Minh cho đội ngũ cán bộ LĐQL ở các NTQĐ. Đây là vấn đề thể hiện tính khoa học trong bồi dưỡng PCLĐ Hồ Chí Minh cho đội ngũ cán bộ LĐQL ở các NTQĐ. PCLĐ của cán bộ LĐQL là sản phẩm tổng hợp của rất nhiều yếu tố. Bên cạnh đó, đội ngũ cán bộ LĐQL cũng không đồng nhất về tuổi quân, tuổi đời, thời gian giữ chức vụ, nguồn đào tạo□ Hạn chế về PCLĐ của cán bộ LĐQL và hoạt động bồi dưỡng PCLĐ Hồ Chí Minh cho đội ngũ cán bộ LĐQL giữa các NTQĐ vừa có điểm chung, vừa có điểm riêng, gắn với từng nhóm, từng đối tượng, từng người cán bộ. Vì vậy, trong quá trình bồi dưỡng PCLĐ Hồ Chí Minh cho đội ngũ cán bộ LĐQL phải quán triệt quan điểm toàn diện, đồng bộ, có trọng tâm, trọng điểm.

Vấn đề có tính nguyên tắc này đòi hỏi phải bám sát thực tiễn công tác xây dựng đảng, công tác đảng,

công tác chính trị ở các NTQĐ để xác định nội dung bồi dưỡng PCLĐ Hồ Chí Minh cho đội ngũ cán bộ LĐQL. Chỉ có đi sâu vào những vấn đề thực tiễn đặt ra mới có thể xác định đúng những yêu cầu về phẩm chất, nhân cách một cách cụ thể, thiết thực, từ đó mới có nhận thức đúng, trách nhiệm cao và tính hiệu quả trong tự bồi dưỡng PCLĐ của mỗi người. Lãnh đạo, chỉ huy cơ quan, đơn vị cần thường xuyên theo dõi, nắm vững thực trạng PCLĐ của đội ngũ cán bộ LĐQL, kịp thời bổ sung, khắc phục những mặt còn yếu, còn thiếu, giúp họ hoàn thành tốt chức trách, nhiệm vụ được giao. Có thể phân loại bồi dưỡng theo chức trách, nhiệm vụ, bồi dưỡng theo yêu cầu của đơn vị và theo nhu cầu của từng cán bộ LĐQL. Khi xác định nội dung, hình thức, phương pháp bồi dưỡng cần nắm vững đặc điểm của đối tượng, nhất là năng lực nhận thức, kỹ năng, kinh nghiệm, vốn sống, điểm mạnh, điểm yếu của từng người.

Ba là, kết hợp chặt chẽ bồi dưỡng PCLĐ Hồ Chí Minh với bồi dưỡng nâng cao phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống, ý thức tổ chức kỷ luật, kiến thức, năng lực toàn diện cho đội ngũ cán bộ LĐQL. Đây là vấn đề giữ vai trò quyết định, chi phối tới chất lượng, hiệu quả hoạt động bồi dưỡng cán bộ nói chung, bồi dưỡng PCLĐ Hồ Chí Minh cho đội ngũ cán bộ LĐQL nói riêng. Bởi lẽ, phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống, ý thức tổ chức kỷ luật, kiến thức, năng lực là yếu tố nền tảng, là gốc để hình thành, phát triển, hoàn thiện PCLĐ của người cán bộ LĐQL. Thực tiễn cho thấy, cán bộ LĐQL nếu thiếu về phẩm chất, yếu về năng lực thì phương pháp, biện pháp, cách thức hoạt động lãnh đạo thường chỉ dựa vào chủ quan, kinh nghiệm, giáo điều, tùy tiện vô nguyên tắc, thiếu tính ổn định.

Vấn đề có tính nguyên tắc này đòi hỏi trong quá trình bồi dưỡng PCLĐ Hồ Chí Minh phải gắn kết với bồi dưỡng nâng cao trình độ lý luận chính trị, bản lĩnh chính trị; nắm vững những vấn đề cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, quan điểm của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; bồi dưỡng đạo đức cách mạng, lối sống trong sạch lành mạnh, giản dị, kiến thức chính trị, quân sự..., năng lực quán triệt, cụ thể hoá nghị quyết, năng lực tổ chức thực hiện nhiệm vụ, trình độ chuyên môn nghiệp vụ cho đội ngũ này. Thực hiện quá trình bồi dưỡng PCLĐ Hồ Chí Minh

đồng thời là quá trình rèn luyện về phẩm chất đạo đức, bồi đắp kiến thức, kinh nghiệm, kỹ năng tiến hành công tác đảng của đội ngũ cán bộ LĐQL. Kết hợp bồi dưỡng PCLĐ Hồ Chí Minh cho đội ngũ cán bộ LĐQL với đấu tranh khắc phục triệt để những biểu hiện quan liêu, mệnh lệnh, thiếu sâu sát, tỉ mỉ trong lãnh đạo, quản lý, chỉ huy bộ đội.

Bốn là, kết hợp chặt chẽ giữa xây và chống trong bồi dưỡng PCLĐ Hồ Chí Minh cho đội ngũ cán bộ LĐQL ở các NTQĐ. Đây là vấn đề giữ vai trò chi phối tới chất lượng, hiệu quả hoạt động bồi dưỡng PCLĐ Hồ Chí Minh cho đội ngũ cán bộ LĐQL. Bởi vì, trong mỗi con người bao giờ cũng có mặt tích cực, tiến bộ và mặt tiêu cực, lạc hậu; sự tác động khách quan vào phong cách mỗi con người cũng có cả mặt tích cực và mặt tiêu cực. Vì vậy, phải kết hợp chặt chẽ giữa xây dựng, phát huy mặt tích cực, tiến bộ và khắc phục mặt tiêu cực, lạc hậu trong bồi dưỡng PCLĐ Hồ Chí Minh cho đội ngũ cán bộ LĐQL.

Hoạt động bồi dưỡng PCLĐ Hồ Chí Minh cho đội ngũ cán bộ LĐQL phải gắn với tuyên truyền quan điểm, đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, nhiệm vụ của cách mạng, của quân đội và NTQĐ để trang bị tư tưởng cách mạng tiến công để đội ngũ cán bộ LĐQL có vũ khí đấu tranh và chiến thắng chủ nghĩa cá nhân. Bên cạnh đó, trong bồi dưỡng PCLĐ Hồ Chí Minh cho đội ngũ cán bộ LĐQL phải chú trọng xây dựng nhân cách cán bộ LĐQL về lý tưởng, trí tuệ, đạo đức, lối sống, thể chất, lòng tự tôn dân tộc, trách nhiệm xã hội, ý thức chấp hành pháp luật, kỷ luật. Chủ động phòng ngừa, đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi, xử lý nghiêm sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện tự diễn biến, tự chuyển hoá. Chú trọng phát huy, khai thác mặt tiến bộ; động viên, cổ vũ nhân tố điển hình trong từng con người và từng tổ chức./.

(1) Tổng cục Chính trị (2018), *Học tập và làm theo phong cách lãnh đạo Hồ Chí Minh*, Nxb Quân đội nhân dân, Hà Nội, tr.5.

(2) Đảng ủy Trường Sĩ quan Công binh (2021), *Báo cáo số 188-BC/ĐU, ngày 01/5/2021, sơ kết 5 năm thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh (2016-2021)*, Bình Dương, tr.6.

(3) Đảng ủy Trường Sĩ quan Lục quân 1 (2021), *Báo cáo số 2182-BC/ĐU, ngày 15/5/2016 sơ kết 5 năm thực hiện Chỉ thị 05-CT/TW của Bộ Chính trị về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh (2016-2021)*, Hà Nội, tr.8.

(4) Quân ủy Trung ương (2021), *Nghị quyết số 847-NQ/QUTW, ngày 28/12/2021 về phát huy phẩm chất Bộ đội Cụ Hồ, kiên quyết chống chủ nghĩa cá nhân trong tình hình mới*, Hà Nội, tr.6